

A BÉCSI MEMORANDUM 2015 KIEGÉSZÍTÉSE

ISMÉTELT FELHÍVÁS A VILÁGSZERTE FELLÉPŐ MENEDÉKJOGI ÉS BEVÁNDORLÁSI PROBLÉMÁRA ÉS A SZÍRIAI KONFLIKTUS MEGOLDÁSÁRA A NEMZETKÖZI JOG ALAPJÁN

I.

A Bécsi Memorandum 2015 szövegében felhívtuk a figyelmet a menekültek jogállásáról szóló, 1951. július 28-án kelt Genfi Menekültügyi Egyezmény betartására és arra, hogy nem csupán a gazdasági migránsok nem tartoznak ezen egyezmény védelme alá, hanem a háborús menekültek sem.

Ebből eredően sürgettük a háború, polgárháború, fegyveres konfliktusok és agresszió előtt **nemzetközi védelmet keresők jogállásának nemzetközi szintű szabályozását.**

II.

Jelenleg embercsempész szervezetek koncentráltan juttatják a migránsokat Európába, és ezáltal a célországokban is fokozódik az instabilitás, polgárháború és agresszió veszélye.

Ahogy a 2015. évi Bécsi Memorandumban kifejtettük, az embercsempész-bűnözés felszámolása mellett sürgősen szabályozni kell a menedékkeresők és nemzetközi védelmet keresők befogadását az alábbi kritériumok szerint:

- menedéklehetőség a saját országban
- befogadás a szomszédos államokba, legalábbis
- befogadás a saját kontinensen, az idegen kultúrához való alkalmazkodás nehézségeinek elkerülése és a származási országba való visszatérés megkönnyítése érdekében;
- a kauzalitás elvének szem előtt tartása, és azon államok vagy szereplők felelősségének megkövetelése, amelyek nemzetközi jogot sértő cselekedetei a menekülthullámot okozták vagy felerősítették.

III.

A migránsok jelentős része a Szíriában és Irakban veszélyesen terjeszkedő Iszlám Állam (IÁ) terrorja elől menekül. Szükséges tehát az Iszlám Állam agressziójának megszüntetése és az állami rend helyreállítása Szíriában.

Mindkettőnek a nemzetközi jog, különösen az ENSZ Alapokmánya és az 1966. december 16-án kelt két ENSZ Nemzetközi Egyezségokmány (ICCPR és ICESCR), valamint a vonatkozó ENSZ-határozatok alapján kell történnie.

Sajnálattal kell megállapítani, hogy éppen azok a nyugati államok, amelyek az emberi jogok betartását állandóan hangsúlyozzák, a nemzetközi jog figyelmen kívül hagyásával a békés megoldásnak állnak útjában.

Ezért szeretnénk emlékeztetni és felhívni a figyelmet a betartandó szabályokra:

Állami szuverenitás:

- A katonai segítségnyújtás az Iszlám Állam ellen és az illegális szervezetek, katonai támogatása Szíria legitim kormányának egyetértése nélkül sérti az ENSZ Alapokmány I. fejezet 1. cikkében megnevezett céljait és elveit, különösen a 2. cikk 1. (az államok szuverén egyenlőségének elve) és 4. pontját (az erőszakkal való fenyegetés és erőszak alkalmazásának tilalma és a politikai függetlenség tiszteletben tartása).
- Szíria kormányának beleegyezése nélkül foganatosított rendszabályokhoz az ENSZ Biztonsági Tanácsának az Alapokmány VII. fejezetében írt megállapításai és határozatai szükségesek. Minden katonai intézkedés a **Biztonsági Tanács és a szír kormány hozzájárulása nélkül, a nemzetközi joggal ellentétes.**
- Az önvédelem joga az ENSZ Alapokmány 51. cikke értelmében kizárólag a szír kormányt illeti meg, nem pedig azon államokat, amelyek önhatalmú beavatkozásuk igazolásaképpen saját nemzeti biztonságuk védelmére hivatkoznak.

A népek önrendelkezési joga:

Egyes politikusok felvetései azzal kapcsolatban, hogy Szíria demokratikusan megválasztott államelnökét be kell-e vonni a béketeremtési és szabályozási folyamatba, egyáltalán kell-e vele „beszélni”, valamint egy békekonferencia, amelyben a nagyhatalmak döntsenek Szíria sorsáról, ellentmondanak a népek önrendelkezési jogának.

- A népek önrendelkezési joga a nemzetközi jog legmagasabb szintű elve és a nemzetközi jog alap köve. Az ENSZ Alapokmány 1. cikk 2. pontja és az 55. cikk mondja ki, és különösen a Gazdasági, Szociális és Kulturális Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának (az ENSZ első emberi jogi csomagja; 1966. december 16.) 1. cikke, valamint a Polgári és Politikai Jogok Nemzetközi Egyezségokmányának (az ENSZ második emberi jogi csomagja; 1966. december 16.) 1. cikke alapján nem csupán nemzetközi jogszabály, hanem kényszerítő (ius cogens).
- Ezenkívül a népek önrendelkezési jogát számos ENSZ-határozat és a Hágai Nemzetközi Bíróság jogi szakvéleménye elismeri (Nyugat-Szahara/Marokkó, ICJ Rep.1975 12/31 ff/Koszovó-vélemény).

- Ez a jog lehetővé teszi, hogy a népek szabadon határozzák meg politikai rendszerüket és szabadon biztosítsák gazdasági, társadalmi és kulturális fejlődésüket. **A népek önrendelkezési jogát sértő szerződések a Bécsi egyezmény a szerződések jogáról 53. és 64. cikke szerint semmisek.**

Véggövetkeztetés:

Békepárbeszéd minden, geopolitikai és gazdasági érdekek által vezérelt térségen kívüli hatalom kizárásával

A döntés joga arról, hogy ki legyen Szíria államelnöke, kizárólag a szír népet illeti meg. Szíria jövőjéről sem a nagyhatalmak, sem a szomszédos államok, sem egyéb a térségen kívüli idegen szereplők nem dönthetnek, hanem egyedül a szír nép az őt megillető önrendelkezési jog alapján. A mostanában előtérben lévő geopolitikai érdekek sem a szír népnek nem szolgálnak, sem a békének.

A jog, a rend, a belső béke helyreállítása érdekében tehát először is a szír kormánynak megbeszéléseket kellene kezdeményeznie békepárbeszéd keretében az ellenzékkel és valamennyi népcsoport és vallás képviselőivel. E békepárbeszédet egy olyan állam közvetítésével és segítségével kellene elindítani amelynek sem geopolitikai, sem gazdasági érdekei nem fűződnek Szíriához és amely minden érintett csoport bizalmát élvezzi. A két genfi békekonferencia éppen azért vallott kudarcot, mert geopolitikai érdekek és irreális előfeltételek vezérelték.

Egy olyan béke, amely az önrendelkezési jog megtagadásán alapszik, nemzetközi jogi értelemben nem béke, és – ahogy számtalan történelmi példa mutatja – újabb konfliktusok forrása.

Az ENSZ Világszervezetének világbékekoncepcióját a népek önrendelkezési jogának értelmében kell megvalósítani.

Bécs, 2015. szeptember 29.

A Wiener Akademiker Kreis nevében:

Dr. Eva Maria Barki, ügyvéd

Prof. Dr. Emanuel Aydin, a szír-ortodox keresztények ausztriai püspöke

Pajor András, katolikus lelkész, a Keresztény Kulturális Akadémia elnöke, Budapest